

Uppdrag 3 Slankeveckan	2
Introduktion	3
Sågen	5
Stallet	6
Mejeriet	8
Statarbostaden	9
Månbron	11
Kvarnen	13
Lämna gården	15
Utskriftsunderlag	16

Uppdrag 3 Slankeveckan

Tanken med det digitala uppdraget är att eleverna jobbar två och två vid en dator eller Chromebook (OBS! Uppdraget fungerar dåligt, eller inte alls, på iPad/telefon). Ett tips om det krånglar är att använda chrome inkognitofönster.

Eleverna kan använda papper och penna för att lösa uppgifterna.

Varje uppgift inleds med en kort film. För att komma till uppgiften klickar du på länken under filmen.

När eleverna löst en uppgift får de ett lösenord. Skriv ner alla lösenord.

Lösenorden behövs för att kunna lämna gården.

Skriv ut och använd gärna utskriftsunderlaget för att skriva ner lösenorden.

www.motnyahojder.com/makeuse

(Eleverna kan gå direkt till <https://motnyahojder.com/slankeveckan/>)

Människor som levde som statare fanns över hela Sverige, inte bara på Huseby. Vid sekelskiftet 1800/1900 fanns det cirka 500 000 personer i Sverige som levde som statare. År 1900 bodde många så kallade statarfamiljer på Huseby Bruk, utanför Grimslöv i Alvesta. De arbetade för familjen Stephens, brukets ägare, och fick delvis betalt i "natura", det vill säga att de fick mat och bostad. Många som levde som statare på Huseby trivdes bra och stannade hela livet, ibland i flera generationer. Om någon ville flytta till en annan gård för en ny start kunde det bara ske en gång om året, under den så kallade "slankeveckan" mellan 24 oktober och 1 november.

Ni ska nu resa tillbaka till

slankeveckan år 1900 och bli statare.

Ni har dessutom tröttnat på gården ni bor och arbetar på, och vill istället flytta till Huseby. Men för att få göra det måste ni klara några utmaningar! På bruket kommer Siri, hushållerskan på slottet, att möta er och guida er rätt.

Klicka på Uppdrag 3

Introduktion

<https://motnyahojder.com/slankeveckan/>

För att starta uppdraget på Huseby bruk klicka på Slottet för att få se en introduktionsfilm med husan Siri. Filmen går att få i helskärm.

Under filmrutan finns en länk för att komma vidare till rundturen på Huseby bruk.

SLANKEVECKAN

Gör en interaktiv rundvandring på Huseby gård tillsammans med husan Siri.
På vägen får du också hjälpa Siri att lösa en del problem som uppstår under dagen.

Varje problem ger er ett lösenord som ni får spara. De kommer behövas för att klara hela rundan.

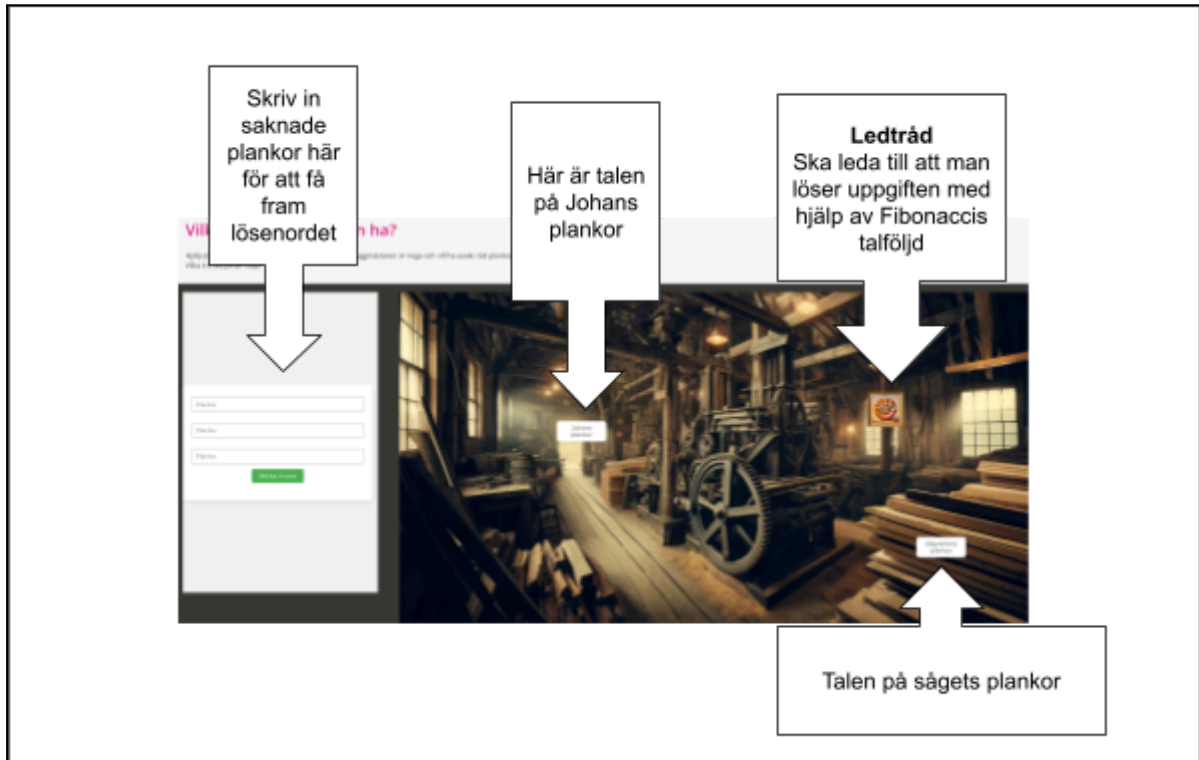
Nu kommer ni till Huseby bruk och de olika byggnaderna på gården. För att lämna gården måste ni hjälpa Siri och samla **lösenord** som ni får vid varje hus.

Alla platser har en **introduktionsfilm** och under filmen finns **en länk** som tar er till själva uppgiften. Börja alltid med att titta på filmen.

Titta gärna på filmerna tillsammans i storbild innan ni klickar på länken under för att besöka platserna.

Sågen

Lösning

Johans plankor i ordningsföljd:

0, 1, 1, 2, 5, 8, 13, 34, 89

Det saknas tre plankor

Sågverkets plankor i ordningsföljd:

3, 4, 9, 14, 17, 21, 25, 29, 32, 55, 58, 85

Fibonaccital är tal som ingår i en heltalsföljd, Fibonaccis talföljd, där varje tal är summan av de två föregående Fibonaccitalen; de två första talen är 0 och 1.

<https://sv.wikipedia.org/wiki/Fibonaccital>

0, 1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21, 34, 55, 89, 144, 233, 377, 610, 987,

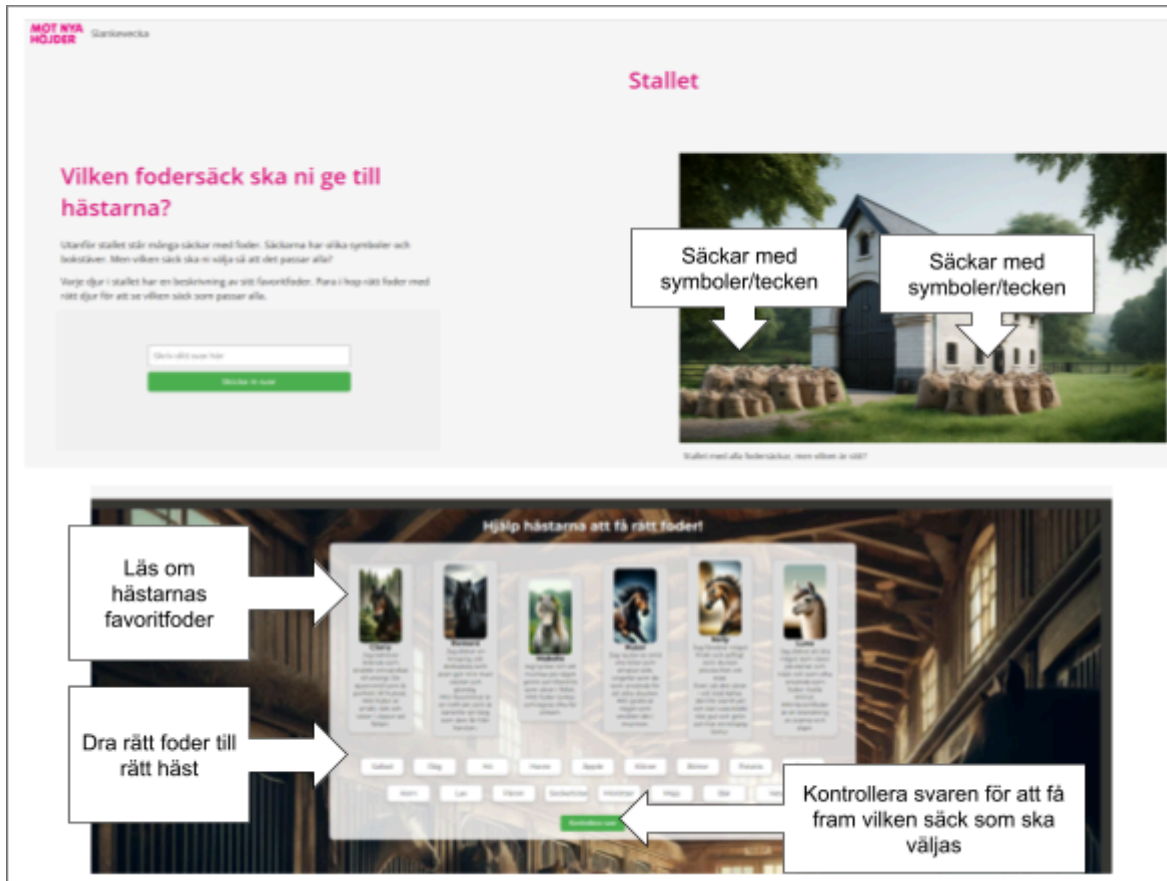
Sågverkets plankor följer inte Fibonaccitalen, men Johan ska plocka ut rätt tal till sin talföljd.

Svar: Johan saknar nummer **3 - 21 - 55** och ska plocka dem från sågens plankor.

Lösenord: MAGASIN

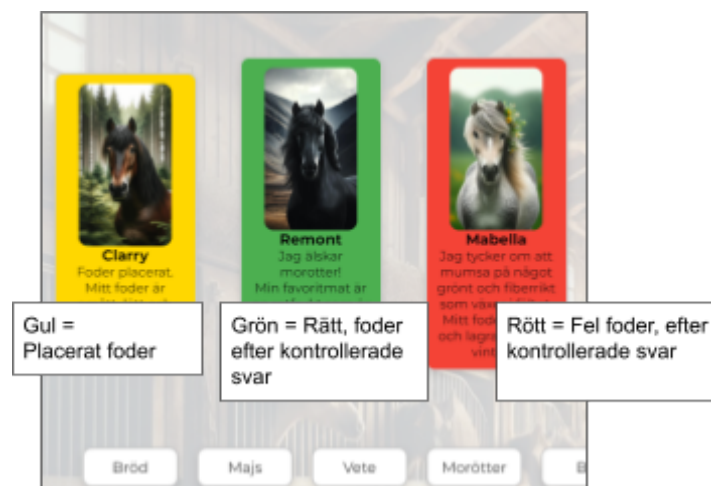
Stallet

I uppgiften ska ni ta reda på vilken av fodersäckarna som ligger utanför stallet som hästarna ska ha. Fodersäckarna har olika symboler/bokstäver.

För att få reda på vilken säck det är måste ni först ge rätt foder till rätt häst (och lama).

Dra foder till en häst. När ett foder är placerat blir hästens ruta **gul**. När man **kontrollerar svaret** blir rutan **röd** eller **grön** beroende om det är rätt eller fel foder. Dra ett nytt foder till hästen som ev är röd och kontrollera svaret igen.

MOT NYA HÖJDER

Lärarhandledning

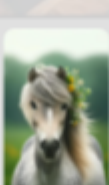

Uppdrag 3: Slankeveckan

När rätt foder är placerat och svaret kontrolleras får ni bokstaven **F**.

Skriv in bokstaven som ni får när hästarnas foder är rätt placerade i svarsformuläret.

Svar:

Hästarnas favoritfoder

 <p>Clarry Jag behöver bränsle som snabbt omvandlas till energi. Ett spannmål som är perfekt till frukost. Mitt foder är smått, lätt och</p>	 <p>Remont Jag älskar en knaprig, söt delikatess som även gör min man vacker och glansig. Min favoritmat är en rotfrukt som är känd för sin färg</p>	 <p>Mabella Jag tycker om att mumsa på något grönt och fiberrikt som växer i fältet. Mitt foder torkas och lagras ofta för vintern.</p>	 <p>Husar Jag njuter av små vita bitar som smakar sött, ungefär som de som används för att söta drycker. Mitt godis är något som</p>	 <p>Nelly Jag föredrar något friskt och saftigt som du kan plocka från ett träd. Även att det växer i ett träd kallas den för stenfrukt och kan vara både</p>	 <p>Luna Jag älskar att äta något som växer på stenar och träd, och som ofta används som foder i kalla klimat. Mitt favoritfoder är en blandning</p>
Havre	Morötter	Hö	Sockerbitar	Äpple	Lav

Vilket ger bokstaven **F**

Lösenord: MOROT

Mejeriet

I mejeriet ska ni ta reda på de fyra korna som har fetast mjölk.

Dra ko-bilderna en och en till "separatorn" för att läsa av hur fet mjölk varje ko har.

Sortera (eller anteckna) namnen på korna så ni vet vilka som har fetast mjölk.

Skriv in namnen på korna med fetast mjölk i svarsformuläret.

Svar:

Greta 5,1 %

Astrid 4,9%

Sigrid 4,6 %

Ingrid 4,5 %

Statarbostaden

Statarbostaden

Pannkakor till alla

Leta upp den godaste pannkakareceptet och räkna ut hur mycket av varje ingrediens som behövs för att ge alla 24 barn pannkakor.

- Runda till närmaste heltal.
- Gån inte bort enheter!

Omvandla recept till 24 personer

Agg: Mjöl:

Strösocker: Smör:

Mängd: Mängd:

Antal personer:

Läs receptet nog och räkna om receptet så det räcker till 24 barn på gården

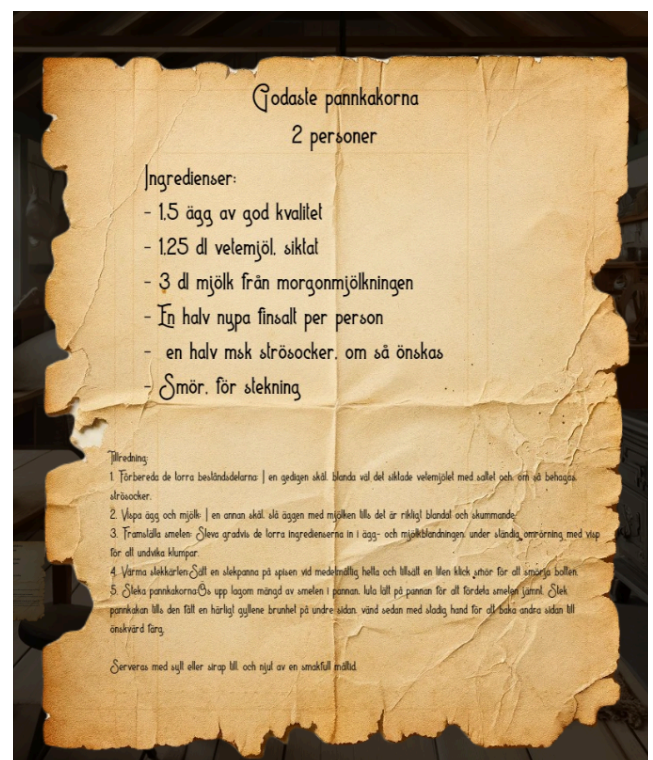
Leta upp receptet på de godaste pannkakorna

I statarbostaden finns det flera olika (kluriga) recept på pannkakor. Men bara ett som har världens “godaste pannkakor”.

Leta upp rätt recept och räkna om innehållet så att det räcker till de 24 barnen på gården.

Recept för 2 personer:

- 1,5 ägg av god kvalitet
- 1,25 dl vetemjöl, siktat
- 3 dl mjölk från morgonmjölkningen
- En halv nypa finsalt per person
- En halv matsked strösocker, om så önskas.
- Smör, för stekning

Svar: Det finns flera varianter för beräkningar. Här är två av dem:

Beräkning genom att först räkna ut hur mycket som behövs för en person.

2 personer	1 person	24 personer
1,5 ägg	0,75 ägg	$0,75 * 24 = 18$ ägg
3 dl mjölk	1,5 dl mjölk	$1,5 * 24 = 36$ dl mjölk
1,25 dl mjöl	0,625 dl mjöl	$0,625 * 24 = 15$ dl mjöl
½ msk socker	0,25 msk socker	$0,25 * 24 = 6$ msk socker
½ nypa salt/person	½ nypa salt	$½ * 24 = 12$ nypor salt

Beräkning genom att först räkna ut hur mycket som behövs för $2 * 12$ personer = 24 personer.

2 personer	2*12 = 24 personer
1,5 ägg	$1,5 * 14 = 18$ ägg
3 dl mjölk	$3 * 12 = 36$ dl mjölk
1,25 dl mjöl	$1,25 * 12 = 15$ dl mjöl
½ msk socker	$1/2 * 12 = 6$ msk socker
½ nypa salt/person	$½ * 24 = 12$ nypor salt

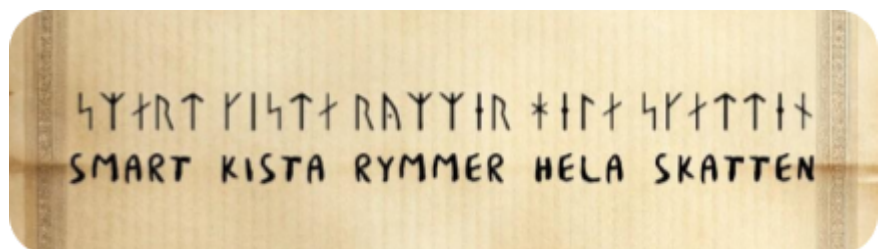
Skriv in mängderna för varje ingrediens i svarsformuläret.

Lösenord: STATARE

Månbron

The screenshot shows the 'Månbron' game interface. At the top left, it says 'MOT NYA HÖJDER Slankevecka'. The main title 'Månbron' is in pink. Below it, the question 'Vad står det under Månbron?' is displayed. A text box asks 'Kan dikten man hittade i Georges arbetsrum vara till hjälp?'. There is a search bar with the text 'Vad står det under bron?' and a green 'Skriv in svar' button. An arrow points from this button to a text box that says 'Skriv in vad som står under Månbron.'. To the right, there is a 'Lappan med runor' (Runestone) image. An arrow points from a text box 'Dikten med runskrift. Klicka för att se den större' to this image. Below the search bar is a large image of a bridge over a river with purple flowers. An arrow points from a text box 'Klicka här för att se vad som står under Månbron' to a small 'Vad står det under bron?' button on the bridge image.

Vid Månbron ska ni lösa vad som står i runor under bron. Till er hjälp finns en dikt skriven i runskrift och översatt.

Svar:

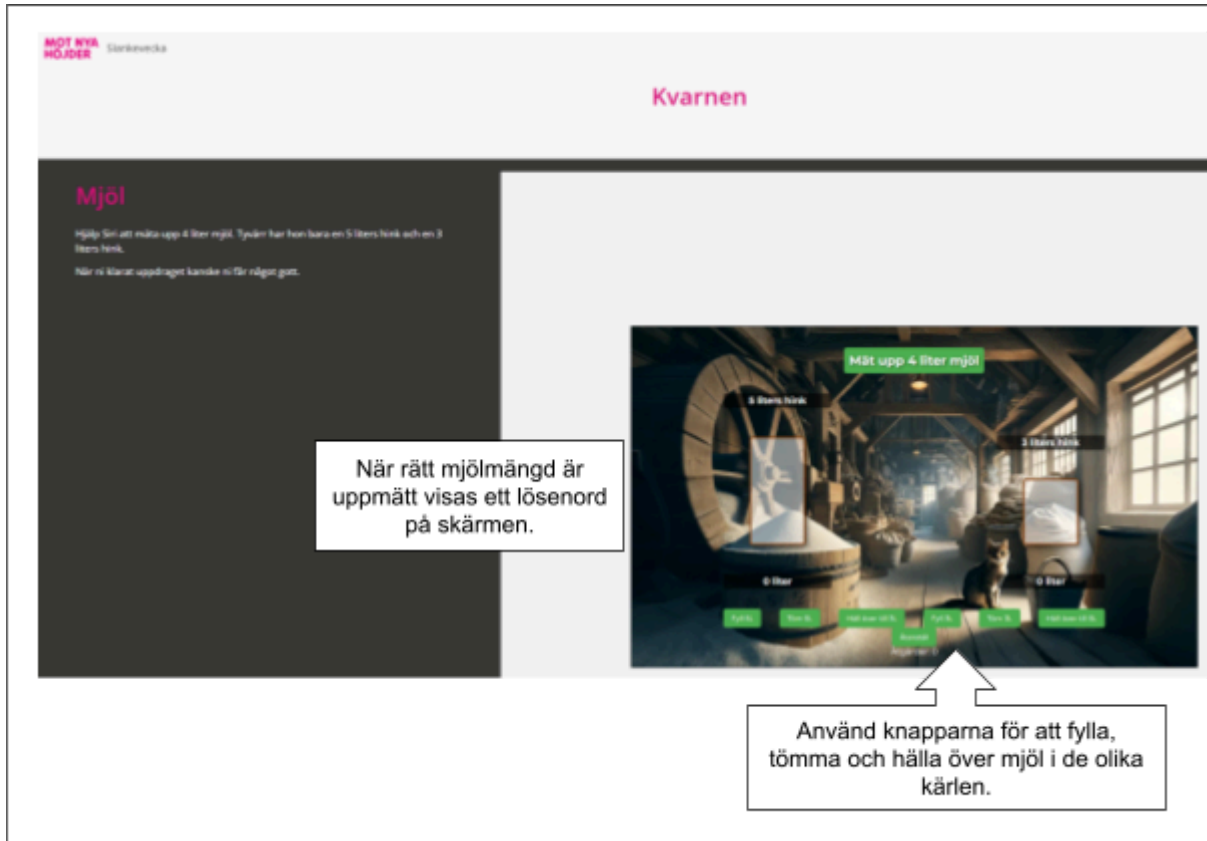
Använd tecknen från dikten för att lösa det som står under bron.

Skriv in **“Mary min skatt”** i svarsformuläret.

Lösenord: KÄRLEK

Kvarnen

I kvarnen ska ni mäta upp 4 liter mjöl. Men ni har bara en 5 liters hink och en 3 liters hink.

Häll mjöl mellan de olika hinkarna för att mäta 4 liter mjöl i någon av hinkarna.

Klicka på de olika knapparna under hinkarna för att fylla, tömma eller hälla över mjölet mellan hinkarna.

MOT NYA HÖJDER

Lärarhandledning

Uppdrag 3: Slankeveckan

Svar:

Det finns olika lösningar på uppgiften ett alternativ är:

Steg	Åtgärd	5 Liters hinken	3 Liters hinken
1	Fyll 5L	5L	0L
2	Häll över till 3L	2L	3L
3	Töm 3L	2L	0L
4	Häll över till 3L	0L	2L
5	Fyll 5 L	5L	2L
6	Häll över till 3L	4L	3L

En utmaning kan vara att få fram 4 liter mjöl på så få klick som möjligt!

När ena hinken har 4L syns lösenordet på skärmen.

Lösenord: HAVREFLARN

Lämna gården

När ni löst alla uppdrag på gården är det dags att lämna gården och se om ni är välkomna som nya statare.

Klicka på **“Lämna gården”** på kartan. I svarsformuläret fyller ni era lösenord som ni fått.

Klicka på **skicka** för att se sista filmen från Siri.

Lämna gården

Kvarnen
Vad fick ni för belöning i kvarnen:

Stallet
Lösenordet vid stallet:

Mejeriet
Lösenordet vid mejeriet:

Sågen
Lösenordet vid sågen:

Statarbostaden
Lösenordet från statarbostaden:

Månbron
Lösenordet från Månbron:

Utskriftsunderlag

Sågen: _____

Stallet: _____

Månbron: _____

Statarbostaden: _____

Mejeriet: _____

Kvarnen: _____

Sågen: _____

Stallet: _____

Månbron: _____

Statarbostaden: _____

Mejeriet: _____

Kvarnen: _____